

Laboratorijske PRETRAGE

*Kako se pravilno pripremiti za vađenje krvi? Treba li biti natašte i zašto se krv vadi u određeno vrijeme? **Donosimo odgovore na ova i mnoga druga pitanja koja vas muče***

Tekst: Dr.sc. Goran Ferenčak, spec. medicinske biokemije i laboratorijske medicine, Pročelnik Polikliničkog odjela za laboratorijsku dijagnostiku Poliklinike Medikol
Foto: Poliklinika Medikol

Poliklinika Medikol
Voćarska cesta 106, Zagreb
Tel: +385 1 4594 777,748
E-mail: info@medikol.hr
laboratorij@medikol.hr
Besplatan info telefon
0800 7878

Medicinsko-biokemijski laboratorij Poliklinike Medikol nedavno je proslavio deset godina postojanja i može se pohvaliti vrlo velikim brojem pretraga u ponudi. Većina pretraga gotova je u roku od samo sat i pol od vađenja krvi. Laboratorij ispunjava stroge kontrole kvalitete rada koje tijekom čitave godine provode Hrvatski centar za vrednovanje kvalitete u laboratorijskoj medicini i Njemačko društvo za kliničku kemiju i laboratorijsku medicinu za sve pretrage koje se rade u laboratoriju. Medicinsko-biokemijski laboratorij u svome radu sukladan je i strogoj kontroli sustava kvalitete i zaštite okoliša prema normi ISO 9001 i ISO 14001 koju provodi tvrtka DNV. Posebno smo ponosni na to da već godinama sudjelujemo u kontroli

kvalitete rada u testiranju na hepatitis, sifilis i HIV koju provodi Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu. Testiranje je gotovo isti dan. Od velikog broja različitih pretraga treba spomenuti hematološke pretrage – kompletnu krvnu sliku, koja se ne radi isključivo na brojaču nego se gleda i pod mikroskopom, što nas također razlikuje od velikog broja laboratorija. Osim alergijskog testiranja, u ponudi je i velik broj imunoloških pretraga, kao i specijalnih proteina. Radimo najveći broj tumorskih markera i hormona u Hrvatskoj. Nalazi se šalju poštom, faksom ili elektroničkom poštom. Sve informacije o laboratoriju i ponudi, kao i to kako se pripremiti za koju pretragu možete pronaći na web stranici Poliklinike Medikol www.medikol.hr.

Pravilna priprema za vađenje krvi je iznimno važna

Važnost nekih pretraga prije uzimanja oralnih kontraceptiva ili hormonske nadomjesne terapije

Uzimanje hormonskih pripravaka može biti vrlo opasno. Zbog toga je važno obaviti laboratorijske pretrage na koje će vas uputiti liječnik prije nego vam propiše hormone. Naš laboratorij može se pohvaliti da radi pretrage koje rade rijetki laboratoriji u Hrvatskoj kao što su antitrombin, protein C i protein S, lupus antikoagulant (LAC) i homocistein, koje su iznimno važne za procjenu sklonosti stvaranja krvnih ugrušaka i duboke venske tromboze, pa su važne prije uzimanja oralnih kontraceptiva i hormonske nadomjesne terapije.

Trebam li za vađenje krvi biti natašte?

Ovo je najčešće pitanje koje prije odlaska u laboratorij postavljaju pacijenti. Za velik broj pretraga nije potrebno biti natašte. Međutim, za neke pretrage obavezno treba biti natašte, kao što su šećer, masnoće, željezo ili vitamini i minerali, što je samo po sebi razumljivo jer se unosom u hrani povećava njihova koncentracija i u krvi. Neki parametri poput homocisteina ili biljega osteoporoze također mijenjaju koncentraciju u krvi nakon jela. Prije vađenja krvi nemojte pušiti niti piti kavu, jer to može utjecati na rezultate nekih testova kao što su jetreni enzimi ili hormoni. Iako možete piti vodu, nikako nemojte piti mineralnu jer će utjecati na rezultate elektrolita u krvi.

Obično se za „čudne“ rezultate traži uzrok pogreške u laboratoriju, međutim devet od deset pogrešaka uzrokovano je pogreškom prije samog mjerenja. Iznimno je važno pravilno se pripremiti za vađenje krvi, što prvenstveno ovisi o pretragama koje se rade. Jedan od češćih primjera je određivanje željeza u krvi jer uzimanje preparata željeza ili multivitamina uzrokuje prolazno povećanje koncentracije željeza u krvi. Za neke je pretrage potrebno mirovati, sjediti ili čak ležati neko vrijeme prije vađenja krvi, jer kretanje ili stres uzrokuju povećanje, primjerice, hormona hipofize u krvi. Zbog toga se prije vađenja krvi treba obavezno informirati o eventualnoj pripremi.

Zašto se krv vadi u određeno vrijeme?

Većina parametara u krvi mijenja se tijekom dana. Tako koncentracija željeza poslije podne može biti i dvostruka od one izmjerene ujutro. Koncentracija muškog spolnog hormona testosterona, naprotiv, viša je ujutro nego u podne. Mnogi hormoni također su vrlo podložni dnevnim varijacijama. Zato je preporuka da se krv vadi ujutro, jer su i referentni intervali određeni za jutarnje vrijednosti od 7 do 9 h, ako nije drukčije traženo (primjerice kortizol u 16 h). Razine spolnih hormona mijenjaju se tijekom menstrualnog ciklusa pa je važno znati koji dan ciklusa treba izvaditi krv. Većinom je to 2.-5. dan ciklusa, ponekad 21. dan, dok za neke hormone nije važan dan ciklusa. Sve potrebne informacije potražite na našoj web stranici.